

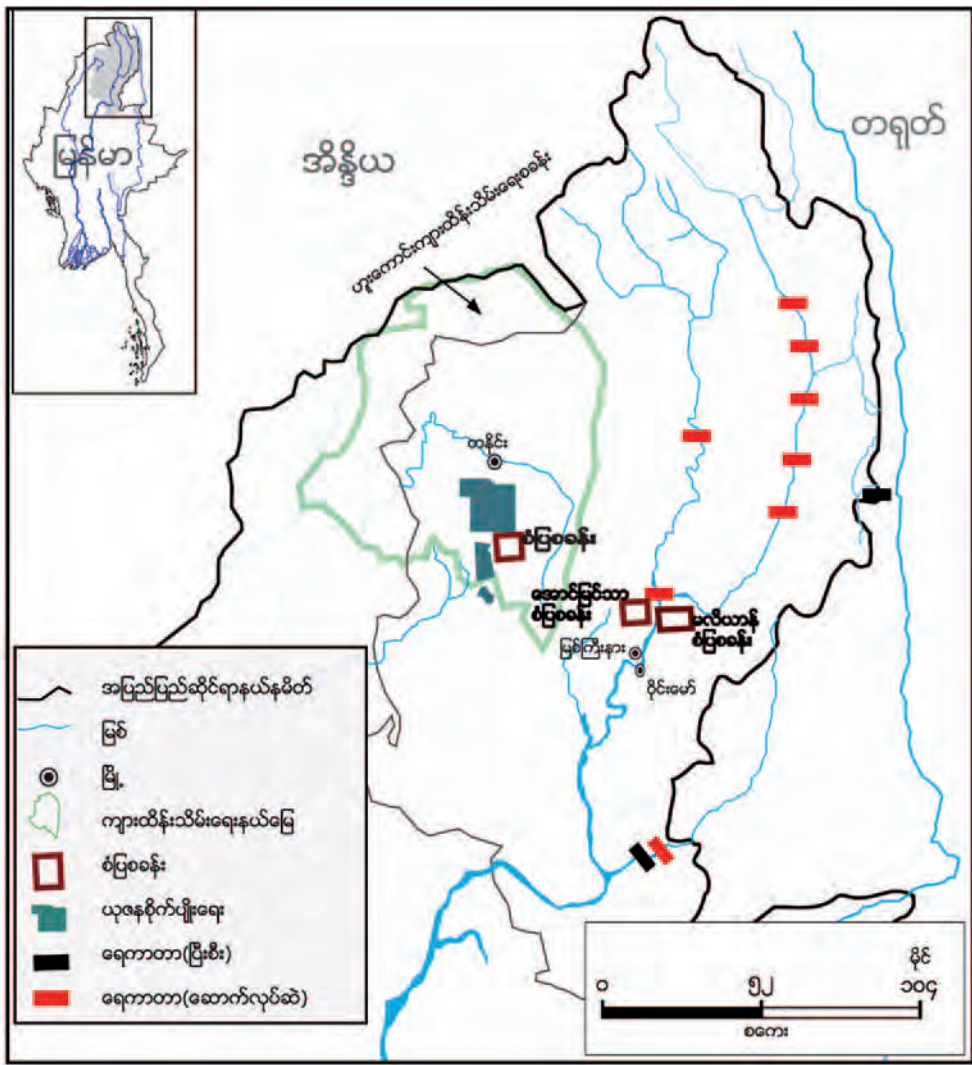
စံပြုမဖြစ်သည့်

စံပြုစခန်းများ

စံပြုမဖြစ်သည့် စံပြုစခန်းများ

ကချင်ပြည်နယ်

ရှင်းလင်းချက်အနှစ်ချုပ်

ဤအစီရင်ခံစာသည် မြစ်ဆုံရေကာတာစီမံကိန်းနှင့် ဟူးကောင်းဒေသရှိယူဇန၏ အကြီးစားစိုက်ပျိုးရေး စီမံကိန်းအတွက်လုပ်ဆောင်ရန်အတွက်အတင်းအဓမ္မရွှေ့ပြောင်းခြင်းကိုတိုက်ရိုက်ဆိုးကျိုးခံစားနေကြရသော တောင်သူလယ်မားများမှ ၎င်းတို့၏ လက်ရှိဘဝ အခြေအနေများကို တင်ပြထားသည်။

Mungchying Rawt Jat (MRJ) သည် အစိုးရ၏ ကချင်ပြည်အတွင်း အကြီးစား ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများကြောင့် တိုက်ရိုက်ဆိုးကျိုးခံစားနေရသော ဒေသခံပြည်သူများဖြင့် ၂၀၁၂ စက်တင်ဘာလတွင် စတင်ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်သည်။

Mungchying Rawt Jat (MRJ) ၏ရည်ရွယ်ချက် :

- အခြေခံလူထုများ ဖွံ့ဖြိုးရေး၊
- ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော ဖွံ့ဖြိုးမှုရရှိရေး၊
- သဘာဝအရင်းအမြစ်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများတွင် ဒေသခံများ ပါဝင်ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရရှိရေး၊
- ဒေသခံများအတွက် ငြိမ်းချမ်းလုံခြုံသော ဘဝရရှိရေး။

ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများနှင့် စံပြုကျေးရွာများ

အစိုးရ၊ အစိုးရကျောထောက်နောက်ခံ ကုမ္ပဏီနှင့် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီကြီးများ အကျိုးတူလုပ်ဆောင်နေသော 'ဖွံ့ဖြိုးရေး' ပုံစံအသစ်များဖြစ်သော အကြီးစားဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများကို မြန်မာနိုင်ငံတဝှမ်း အနှံ့အပြား တွေ့ရှိနေရသည်။ ကချင်ပြည်နယ်တွင် ရေကာတာများနှင့် အကြီးစားစိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းများ အောင်မြင်ပြီးမြောက်ရေးအတွက် ဒေသခံ ကျေးရွာသူ/ရွာသားများသည် 'စံပြုကျေးရွာ' အမည်ခံ ပြောင်းရွှေ့ရေးစခန်းများသို့ အတင်းအဓမ္မ ရွှေ့ပြောင်းခံကြရသည်။ အစိုးရနှင့် ကုမ္ပဏီများတို့မှ စံပြုကျေးရွာများကြောင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏ ဘဝများ ယခင်ထက် အဆင့်မြင့်လာသည်ဟု ဂုဏ်ယူဝံ့ကြွားစွာ သတင်းမီဒီယာများတွင် ပြောဆိုနေခြင်းမှာ လက်ရှိ အခြေအနေနှင့် တခြားစီဖြစ်နေသည်။

ဤပြောင်းရွှေ့ရေးစခန်းများတွင် ဆောက်လုပ်ထားသည့်အဆောက်အအုံအိမ်ယာများ ခိုင်ခံ့မှုမရှိပေ။ သောက်ရေ သုံးရေများသည် သန့်ရှင်းမှုနှင့် လုံလောက်မှု မရှိပေ။ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများလည်း

စံပြုမဖြစ်သည့် စံပြုစခန်းများ

မရရှိကြပေ။ ဤကဲ့သို့ ရွှေ့ပြောင်းခံရမှုကြောင့် ကျေးရွာသူ/ရွာသားများသည် နေ့တိုင်း လုပ်ကိုင်စားသောက်ရန် လယ်ယာမြေများ ဆုံးရှုံးခဲ့ကြပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခက်ခဲများ ရင်ဆိုင်နေရသည်။ နေ့စဉ် မိသားစု ထမင်းနပ်မှန်နိုင်ရန်ပင် လုံခြုံရေးအာမခံချက်မဲ့သည့် လုပ်ခနည်းသော နေ့စားအလုပ်များကို ရှာဖွေလုပ်ကိုင်နေကြရသည်။ နေရာသစ်တွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ မရှိသောကြောင့် သားသမီးများ၏ ပညာရေးနှင့် အနာဂတ်များအတွက် စိုးရိမ်ပူပန် နေကြရသည်။ ဒေသခံအမျိုးသမီးများသည် စီမံကိန်းနေရာမှ ရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သမားများ၏ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ စော်ကားနှောက်ယှက်မှု အန္တရာယ်များ ရင်ဆိုင်နေရသည်။ ဤပြဿနာများကြောင့် ဒေသခံများ၏ ဘဝသည် စံပြုကျေးရွာတွင်နေနေသည်ဟု မခံစားရပဲ ဒုက္ခနှင့်ပြည့်နေသော ဒုက္ခသည်စခန်းတွင် နေနေရသည်ဟုသာ ခံစားနေရပါသည်။

ဤအစီရင်ခံစာသည် ကချင်ပြည်နယ်တွင်းရှိ ရွှေ့ပြောင်းရေးစခန်း ၃ ခုဖြစ်သည့် ဟူးကောင်းချိုင့်ဝှမ်းဒေသမှ စံပြုစခန်း၊ ဧရာဝတီမြစ်ဆုံအနီးရှိ အောင်မြင်သာစခန်းနှင့် မလိယာန်စခန်းတို့၏ အဖြစ်အပျက်များကို စုစည်း ဖော်ပြထားသည်။ ဤစာအုပ်သည် ဒေသခံများဖြစ်သော ကျွန်တော်၊ကျွန်မတို့၏ မရွှေ့ပြောင်းမီ ဘဝအခြေအနေနှင့် အတင်းအဓမ္မ ရွှေ့ပြောင်းခံရပြီးနောက် ကြုံတွေ့ကြရသည့် ဘဝအခြေအနေများကို တစေ့တစောင်း ဖော်ပြထားသည်။

အောင်မြင်သာနှင့် မလိယာန်စခန်းများမှ လူဦးရေအခြေအနေ

အောင်မြင်သာစခန်းတွင် အိမ်ထောင်စု ၃၁၇ ရှိပြီး လူဦးရေ ၂၀၇၅ ကျော် နေထိုင်သည်။ ၎င်းတို့သည် မြစ်ဆုံရေကာတာ စီမံကိန်းကြောင့် အတင်းအဓမ္မရွှေ့ပြောင်းခံရသော မဇ္ဈိန်၊ တန်ဖဲရွာနှင့် ပဒန်(လဖဲ) ရွာမှ ရွာသူ/ရွာသားများ ဖြစ်ကြသည်။

မလိယာန်စခန်းတွင် အိမ်ထောင်စု ၁၂၀ စုရှိပြီး၊ လူဦးရေ ၅၀၀ ကျော်နေထိုင်သည်။ ၎င်းတို့သည် မြစ်ဆုံရေကာတာ စီမံကိန်းကြောင့် အတင်းအဓမ္မ ရွှေ့ပြောင်းခံရသော ဒေါင်ပန်၊ အောင်ဂျာယာန်နှင့်ဒိန်ဂါဖွပ် (မလိယာန်) ကျေးရွာများမှ ဖြစ်ကြသည်။

ယုဇနစံပြုကျေးရွာ လူဦးရေအခြေအနေ

ယုဇန စံပြုကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု ၃၀၀ ရှိပြီး လူဦးရေ ၁၀၀၀ ကျော်နေထိုင်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် ယုဇနကုမ္ပဏီ၏ ပီလောပိန်စိုက်ပျိုးရေး စီမံကိန်းကြောင့် အတင်းအဓမ္မရွှေ့ပြောင်းခံရသော ဘန်ကောက်ကျေးရွာ၊ အောင်ရာယန်ကျေးရွာ၊ နာမ့်ဆိုင်ကျေးရွာ၊ လောတိဂျာပါ၊ ဝါရာဖွပ်ကျေးရွာ၊ ဂျုထူးဖွပ်ကျေးရွာများဖြစ်သည်။

ဖျက်ဆီးခံလိုက်ရသည့် ဒေသခံလူများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာသူ/ရွာသားများသည် ၎င်းတို့၏ မြေယာမှ အတင်းအဓမ္မ မောင်းထုတ်ခံကြရပြီး လူဦးရေစုပုံ ပြည့်ကြပ်သည့် နေရာများသို့ အတင်းတွန်းပို့ခံကြရသောကြောင့် မိသားစုအား ရှာဖွေလုပ်ကိုင် ကျွေးမွေးနိုင်သည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် ဝင်ငွေရရှိနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများ ဆုံးရှုံးခဲ့ကြသည်။ ယခင်အချိန်က မိသားစု တနှစ်စာ ဝမ်းရေး အတွက် ဖူလုံစွာ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ခဲ့ပြီး မိသားစုဝင်များ၏ အရေးပေါ် ကျန်းမာရေးစရိတ်နှင့် သားသမီး ပညာ ရေးစရိတ်များအတွက် ရှာဖွေထောက်ပံ့ပေးနိုင်ခဲ့သော လယ်သမားများသည် ယခုအခါ အသက်ရှင်ရပ်တည် ရန်ပင် မတတ်နိုင်တော့ချေ။ အောက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် အကြောင်းအရာများသည် ကချင်ပြည်နယ်၊ ဟူးကောင်းချိုင့်ဝှမ်းဒေသနှင့် မြစ်ဆုံဒေသရှိ လယ်သမားများ၏ ဘဝအခြေအနေများဖြစ်သည်။

အတင်းအဓမ္မပြောင်းရွှေ့ ခံရသော ပြည်သူများ၏ ရင်ဖွင့်သံများ

မေးမြန်းချက် ၁

အမည်- ဒေါ်လှအောင်
နေရာ- အောင်မြင်သာ စံပြုစခန်း
အသက်- ၅၆ နှစ်

မပြောင်းရွှေ့မီအခြေအနေ

တောင်ယာခြံတွေနဲ့ လုပ်ကိုင်စားသောက်နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။ တောင်ယာက (၂) ဧကရှိတယ်။ (၁) ဧကမှာ (၄၅) တင်းထွက်တယ်ဆိုတော့ (၂) ဧကမှာ တင်း (၉၀) လောက် ထွက်ပါတယ်။ ဝါးခြံ (၈) ဧကမှာ ဝါးရုံက (၁၀၀၀) ရှိတယ်။ တစ်နှစ်ဝင်ငွေက ပျမ်းမျှ (၁၅) သိန်းဝန်းကျင်ရှိပါတယ်။ လိမ္မော်ခြံ (၁၂.၆၈) ဧကမှာ အပင် (၁၅၀၀) စိုက်ပျိုးထားတယ်။ တစ်နှစ်ဝင်ငွေ ပျမ်းမျှ (၂၀) သိန်းလောက်ရှိတယ်။ ရောင်းရတဲ့ဝင်ငွေတွေနဲ့ မိသားစု လုံလောက်မှုရှိပါတယ်။ စုဆောင်းဖို့လည်း ရှိပါတယ်။ ရာသီပေါ်သီးနှံကို ဆယ့်နှစ်ရာသီလုံးမှာ စိုက်ပျိုးပြီး ရောင်းချပါတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ရင်းနဲ့ ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှုလည်း အမြဲတမ်းရှိနေတော့ ကျန်းမာရေးကတော့ ဒေါင်ဒေါင်မြည်ပါဘဲ။ စိတ်ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်နဲ့လည်း နေထိုင်ခဲ့ရတာပေါ့။

ပြောင်းရွှေ့ပြီးအခြေအနေ

မတ်လ ၂၈ ရက် ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှာ အစိုးရ အမိန့်ဆိုပြီး အိမ်ကပစ္စည်းရော၊ လူရော အကုန်လုံး ပြောင်းရွှေ့

စံပြုမဖြစ်သည့် စံပြုစခန်းများ

ခိုင်းခံခဲ့ရတယ်။ ကိုယ်တိုင်ကတော့ မပြောင်းချင်ပါဘူး။ အတင်းအဓမ္မ ရွှေ့ခိုင်းလို့ပါ။ အလုပ်အကိုင်ကတော့ တောင်ယာပါ။ အစိုးရက ပေးတဲ့မြေ (၂) ဧကမှာ စိုက်စားပါတယ်။ (၁) ဧကမှာ (၁၀) တင်းလောက်ထွက်တယ်။ (၂) ဧကဆိုရင် တင်း (၂၀)ဘဲ ထွက်တယ်။ ကျောက်တွေ အရမ်းပေါတော့ သီးနှံတွေ စိုက်စားလို့မရဘူး။ ခုရတဲ့ထောက်ပံ့ငွေနဲ့ လုံလောက်မှုမရှိတော့ နဂိုကပါလာတဲ့ ကျွဲ၊ နွားတွေကို ရောင်းလိုက်ရတယ်။ ကုမ္ပဏီက ဆန်တော့ပေးပါတယ်။ (၂၀၁၁) တုန်းက ဆန်အိတ် (၂၀) ပေးပါတယ်။ ဒီနှစ် (၆) လစာ အတွက်ဆိုပြီး(၁၁) အိတ်ပေးပါတယ်။ နောက်ထပ်ပြန်ပေးမယ်၊ မပေးဘူးဆိုတာက သိပ်တော့မသေချာသေးဘူး။ တစ်သက် လုံး ထောက်ပံ့မယ်လို့လဲ မထင်ပါဘူး။ ထောက်ပံ့တာတွေ ရပ်လိုက်ပြီဆိုရင်တော့ ဖြစ်သလိုဘဲ ရှာဖွေစားသောက် ကြရမှာပေါ့။ ကျမယောကျာ်းက လူကြီးရောဂါ နာတာရှည်ဖြစ်နေတယ်။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ပိန်ပိန်လာတယ်။ ကလေးတွေတော့ ခဏခဏဘဲ နာစေးချောင်းဆိုးဖြစ်ဖြစ်နေတယ်။ ကလေးတွေက စာလဲ သိပ်မလိုက်နိုင်ဘူး။ ဒီမှာက ကျောင်းက (၁၀) တန်းထိတော့ ရှိတယ်။ မန်ခိန်နဲ့ တွဲဖက်ကျောင်းပါ။ စည်းကမ်းလဲ သိပ်မရှိလို့ အောင်ချက်လည်း တော်တော်လေးကို ကျတယ်။ နောင် ကလေးတွေ ကြီးလာရင် တခြားနေရာမှာဘဲ ကျောင်း ထားချင်တယ်။ □

မေးမြန်းချက် ၂

အမည်- ဒေါ်ကော့ဘူ
နေရာ- အောင်မြင်သာ စံပြုစခန်း
အသက်- ၃၀ နှစ်

မပြောင်းရွှေ့မီအခြေအနေ

အိမ်မှာ ကုန်စုံဆိုင်ရောင်းတယ်။ လယ်လဲလုပ်တယ်။ လယ်ဧက ၃ ဧကမှာ တနှစ် တင်း ၈၀ ထွက်တယ်။ မြဲဧက မှာက ရာသီပေါ်သီးနှံဖြစ်တဲ့ မုန်ညှင်း၊ ပဲ၊ ဗူး၊ ဖရုံတွေစိုက်ပျိုးပါတယ်။ ကျမတို့ရဲ့ လက်ရှိအလုပ်အကိုင်နဲ့က မိသားစုအတွက် လုံလောက်မှုရှိတယ်။ ဒီမှာက များသောအားဖြင့် ငှက်ဖျားဖြစ်ကြတယ်။ ကျမ အဲဒီမှာတုန်းက ဈေးရောင်းရင်း ကလေးထိန်းတဲ့အလုပ် လုပ်ပါတယ်။

ပြောင်းရွှေ့ပြီးအခြေအနေ

၂၀၁၂ ခုနှစ် (၃) လပိုင်းလောက်မှာ ဒီကထွက်မသွားဘူးဆိုရင် ဖမ်းမယ်လို့ ပြောပြီး ခြိမ်းခြောက်ခံရကတည်း ကနေ ကျမအတွက် လုံခြုံမှုမရှိလို့ အောင်မြင်သာကိုဘဲ ပြောင်းခဲ့ရပါတယ်။ တန်ဖရဲမှာ နေလို့မရလို့ ၂၀၁၂ (၃) လပိုင်း ၂၆ ရက်နေ့မှာ ပြောင်းရတယ်။ ကျမတို့က ကုန်စုံဆိုင်ဆိုတော့ ပစ္စည်းတွေအရမ်းများတယ်။ ဒီကိုပြောင်းတာက စိတ်ပါလို့တော့ မဟုတ်ဘူး။ ခြိမ်းခြောက်ခံရလို့ပါ။ ဒီမှာလဲ ဟိုက ဆိုင်ပြောင်းလာတဲ့ ကုန်စုံ၊ ကုန်ခြောက်ကို အိမ်မှာဘဲ ရောင်းဖြစ်ပါတယ်။ အခြားစိုက်ပျိုးတာတွေမရှိဘူး။ ဒီမှာက အရင်လိုဈေးရောင်းလဲ မကောင်းတော့ မိသားစုအတွက် မလုံလောက်နိုင်ဘူး။ ကျမတို့ ဒီလိုပြောင်းလာတော့ အစားထိုးအဖြစ် အိမ်၊ မြဲနဲ့ ဆန်တွေ ပေးပါတယ်။ နောက်ထပ်ပေးမပေးတော့ မသေချာဘူး။ ပိုက်ဆံတတ်နိုင်ရင်တော့ တခြားကလေးတွေလို ကျောင်းထားပေးချင်တယ်။ ကျောင်းဆရာ/မတွေက ကလေးတွေကို ကောင်းကောင်း မသင်ပေးဘူး။ သင်ချင်သလို သင်ကြတယ်။

ဆေးခန်းနဲ့ ဆေးရုံတွေရှိပေမယ့် ပိုက်ဆံခက်ခဲတော့ ဘယ်သူမှသိပ်မသွားကြဘူး။ ကုမ္ပဏီကပေးတဲ့ အိမ်ခြံဝင်းကျဉ်းကျဉ်းလေးနဲ့ ကျောက်တွေပေါ်တဲမြေမှာ ဘာတစ်ခုမှ စိုက်ပျိုးစားလို့မရဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ် ဘယ်လောက် ခက်ခဲတယ်ဆိုတာ ကိုယ်ဘဲသိပါတယ်။ အကျယ်ချုပ်ခံထားရတဲ့ ဒုက္ခသည်တွေလို့ ကျမ ခံစားရပါတယ်။ ကျမယောက်ျားကတော့ အိမ်ကဝင်ငွေနဲ့ မလုံလောက်လို့ ရွှေမှော်မှာ ရွှေသွားတူးပါတယ်။ ရတဲ့အခါလည်းရတယ်၊ မရတဲ့အခါလည်းမရဘူး။ ကျမတို့က အရင် တန်ဖရဲရွာကိုဘဲ ဈေးပြန်ရောင်းပါမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ထားပါတယ်။ ရေဖြတ်တဲ့အခါ တော်တော်လေးဝေးတဲ့ ကျိန်ခရမ်ချောင်းမှာ ရေသွားခပ်ရတယ်။ ခပ်ထားတဲ့ရေကိုလည်း ချွေချွေတာတာသုံးနေရတယ်။ အောင်မြင်သာစံပြုကျေးရွာမှာနေတဲ့ ကျမတို့ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ဘဝတော့ အိမ်ထဲမှာဘဲ နေရပါတယ်။ အိမ်ထောင်သည်အများစုရဲ့ ယောက်ျားတွေလည်း စားဝတ်နေရေးအတွက် ခရီးထွက်နေရတယ်။ □

မေးမြန်းချက် ၃

အမည်- ဦးအင်ဂျုံခွန်းဒု
နေရာ- အောင်မြင်သာ စံပြုစခန်း
အသက်- ၉၆ နှစ်

မပြောင်းရွှေ့မီအခြေအနေ

အဘိုးတို့မိသားစုက တောင်ယာလုပ်ငန်းနဲ့ပဲ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းပါတယ်။ ယာ (၃) ဧကမှာ စပါးတင်း ၁၀၀ ထွက်ပါတယ်။ ခြံ (၂) ဧကမှာတော့ လိမ္မော်ပင် (၄၀) လောက်စိုက်ထားပါတယ်။ တစ်နှစ်ဝင်ငွေက (၅) သိန်းလောက်ရတယ်။ အဘိုးတို့ ဒီလိုဘဲ လုပ်ကိုင်စားသောက်ရတာ မိသားစုလည်ပတ်မှုရှိပါတယ်။ နောက်ပြီး ကျန်းမားရေးလဲကောင်းမွန်ခဲ့ပါတယ်။ နေ့စဉ်ပုံမှန်လုပ်ငန်းတွေကြောင့် စိတ်ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ နေထိုင်နိုင်ခဲ့ တယ်။

ပြောင်းရွှေ့ပြီးအခြေအနေ

ပြောင်းရွှေ့လာတာက ၂၀၁၂၊ မတ်လပိုင်းကတည်း ပြောင်းလာခဲ့တာပါ။ ကလေးတွေ အရင်ပြောင်းခဲ့ တော့ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ်ပြန်ရှာယူရတယ်။ နေချင်လို့တော့မဟုတ်ပါဘူး။ အစိုးရအမိန့်ကြောင့်မို့ပါ။ ဒီမှာ မြေးတွေ ကျောင်းသွားရင် အိမ်စောင့်ရတဲ့အလုပ်ပေါ့။ ဘာမှထွေထွေထူးထူး လုပ်စရာမရှိတော့ဘူး။ တနေကုန်ထိုင်နေရတယ်။ ခြံတွေလည်း မလုပ်နိုင်၊ စိုက်စားပျိုးစားမယ်ဆိုတော့လည်း နေရာကလည်း စိုက်ပျိုးလို့ မရတဲ့ မြေ၊ မြေဩဇာလည်း မကောင်း။ ကုမ္ပဏီက လူတစ်ယောက်ကိုဆို တပတ် ဆန် (၃) ပြည်နှုန်း ထောက်ပံ့ပေးပါတယ်။ မလောက်မငှန့်စားသုံးရပါတယ်။ လူငယ်တွေက အလုပ်တော့ မရှိကြဘူး။ ပြီးတော့ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲတဲ့နှုန်း များလာပြီး သေဆုံးကြတယ်။ ဆေးရုံရှိတယ်။ တခါမှ မသွားကြဘူး။

စံပြုမဖြစ်သည့် စံပြုစခန်းများ

ပိုက်ဆံခက်ခဲကြလို့လေ။ ဒီမှာက အရင် တန်ဖရဲရွာတုန်းကလို ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း မရှိတော့ဘူး။ သစ်ပင်တွေ မရှိတော့ အရိပ်မရတော့ဘူး။ ခြောက်ကပ်သလိုခံစားရတယ်။ ဝင်ငွေရတဲ့ အခြားအလုပ်မျိုးတွေမရှိတာ ကြောင့် မိသားစုရဲ့ ရှေ့ရေး၊ မြှေးတွေရဲ့ရှေ့ရေးအတွက် စိုးရိမ်းစရာရှိပါတယ်။ □

မေးမြန်းချက် ၄

အမည်- ဦးဆွတ်မာ ဆင်ဝါးနော်
နေရာ- မလိယာန် စံပြုစခန်း
အသက်- ၄၇ နှစ်

မပြောင်းရွှေ့မီအခြေအနေ

ဒီရွာမှာ ကျွန်တော်ငယ်ငယ်ကတည်းက နေပါတယ်။ တောင်ယာခြံတွေ လုပ်ကိုင်ပါတယ်။ လယ်(၃) ဧက ရှိတယ်။ တနှစ် (၁) ဧကမှာ တင်း (၆၀) ထွက်ပြီး စုစုပေါင်း (၃) ဧက မှာ တင်း (၁၈၀) ရပါတယ်။ ခြံထဲမှာ ဝါးရုံပင် (၁၀၀၀)၊ ဒညင်းပင် (၆၀၀) ဆိုတော့ တစ်နှစ်ဝင်ငွေ စုစုပေါင်း (၄) သိန်းဝန်းကျင်ရပါတယ်။ နှစ်ရှည်ပင် ဖြစ်တဲ့ ကျွန်းပင် (၁၀)၊ ပျဉ်းကတိုးပင် (၆၀၀) ကိုလည်း စိုက်ထားပါတယ်။ ရောင်းရတဲ့ ဝင်ငွေတွေနဲ့ မိသားစုရဲ့ စားဝတ်နေရေး ပြေလည်ခဲ့တယ်။ ကလေးတွေရဲ့ အမေကတော့ တောင်ယာလုပ်တယ်။ အိမ်ထောင်တာဝန်နဲ့ ကလေးတွေကို ကြည့်တာပေါ့။ အဲဒီတုန်းကတော့ ဘယ်သူမှ ပြောင်းရွှေ့ခိုင်းတာ မရှိဘူးဆိုတော့ လုံခြုံ တယ်ပေါ့။

ပြောင်းရွှေ့ပြီးအခြေအနေ

ဒီရွာကို (ဖွန်လ ၂၀၁၀) ကတည်းကနေ စီမံကိန်းဝင်လာခဲ့တယ်။ ခုလဲ တောင်ယာလုပ်နေပါတယ်။ အဲဒီမှာ ရေမနီသစ်နဲ့ ဝါးပင် နဲနဲ စိုက်ထားတယ်။ လယ် (၂) ဧကမှာ (၁) တင်းထည့်ရင် တင်း(၃၀) ကျော်ရတယ် ဆိုတော့ စုစုပေါင်း (၂) ဧကဆိုရင် (၇၀) လောက်ဘဲထွက်တယ်။ သီးနှံစိုက်ပျိုးတာတော့ မရှိတော့ဘူး။ တခြားအလုပ်မျိုးကတော့ ခေါ်မှဘဲလုပ်ရတယ်။ ကုမ္ပဏီက ထောက်ပံ့မှုလည်း မရပါဘူး။ ထောက်ပံ့မှုမရတဲ့ အပြင် ကျွန်တော့်ပျဉ်းကတိုးခြံတွေတောင် ပြန်သိမ်းခံရတယ်။ ကျွန်တော် အခု ခြေထောက်နာနေတယ်။ ကင်ဆာလို့လည်းထင်တယ်။ မိန်းမကတော့ မီးယပ်နဲ့ သွေးတိုးဖြစ်နေတယ်။ ကလေးတွေလည်း ကျန်းမာ ရေးချူချာတယ်။ ဒီမှာက ကျောင်းက မူလတန်း (၄) တန်းထိပဲရှိတယ်။ မူကြိုက တစ်ကျောင်းနဲ့ဆို တစ်စခန်းကို ဆရာမတစ်ယောက်နှုန်းနဲ့စုစုပေါင်း(၆)ယောက်ရှိတယ်။(၃)ယောက်ကအစိုးရခန့်ဖြစ်လို့ အစိုးရလစာရတယ်။ ကျန်တဲ့ (၃) ယောက်ကတော့ မိဘခန့်တွေပဲ။ သူတို့က လစာကောင်းကောင်းမရကြပါဘူး။ ကျောင်းသူ/ သားအားလုံး အယောက် (၆၀) လောက်ရှိတယ်။ ဆေးရုံတော့မရှိဘူး။ ဆေးခန်းတော့ရှိတယ်။ အဲဒီမှာ တာဝန်ခံဆရာမတစ်ယောက်၊ ဝမ်းဆွဲ ဆရာမတစ်ယောက်၊ အရင်နှစ် တစ်နှစ်တော့ အခမဲ့ကုပေးပေးမယ့်

ခုတော့ ကိုယ့်ဆေးဖိုးကိုယ်ပေးရတယ်။ အခု အစိုးရက ခန့်ထားတဲ့ ဦးမောင်ဦးက ဥက္ကဋ္ဌလုပ်နေပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူက ရွှေမော်မှာဘဲ ရွှေသွားတူးနေတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌမရှိတော့ သူ့စာရေး ဦးဇော်လီက အာဏာတွေ သုံးနေတယ်။ "ဒီက လယ်မြေနေရာတွေ အားလုံးဟာ သူတို့ပိုင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့နဲ့မပတ်သက်တော့ဘူး" လို့လည်းပြောတယ်။ အရင်က ပိုင်ရှင်တွေ အရောင်းအဝယ်လုပ်လို့လည်း မရတော့ဘူး။ ခြံတွေလည်း ကျွန်တော်တို့ မပိုင်တော့ဘူး။ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေ ဆောက်လိုက်ပြီ။

အရင်ကတော့ ကိုယ်ပိုင်တဲ့ လယ်၊ ခြံတွေ လုပ်ကိုင်ပြီးနေရသေးတယ်။ အခုတော့ လုပ်စရာ ဘာမှ မရှိ တော့ဘူး။ အိမ်တောင် ကိုယ့်အိမ်ကိုယ်ဆောက်ပြီးနေရတာပါ။ ရွှေ့ပြောင်းလာတဲ့ သူတွေထက် ဒီမှာနေတဲ့ ကျွန်တော်တို့က ပိုပြီးတော့နစ်နာပါတယ်။ ဒီလိုနေနေရတာ ကျွန်တော်တို့အတွက် နောင်ရေးစိတ်မချရပါဘူး။ အမြဲ စားဖို့သောက်ဖို့အတွက် စိတ်ပူနေရတယ်။ ကျွန်တော့်မိန်းမကတော့ အခု တောင်ယာလုပ်ပြီး မိသားစု ကလေးတွေနဲ့ အတူနေပါတယ်။ အဝတ်လျှော်၊ ထမင်းချက်အလုပ်တွေနဲ့ပေါ့။ ရေကလည်း ဟိုတလော မိုးတွင်းရေကြီးတော့ ရေပိုက်တွေ အကုန်ပျက်စီးသွားလို့ ရေပြဿနာဖြစ်သွားတယ်။ သောက်ရေတောင် ပြတ်သွားတယ်။ ကျွန်တော် ဖြစ်ချင်တဲ့ ဆန္ဒကတော့ ဆုံးရှုံးတာတွေလည်း ဆုံးရှုံးတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ဒီရွာကို အတည်ဖြစ်စေချင်ပါတယ်။ အဘက်ဘက်မှလည်း အကူအညီတွေ၊ ထောက်ပံ့မှုတွေ ရချင်ပါတယ်။ ဒါမှလဲ ဒီရွာက ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှာပေါ့။ □

မေးမြန်းချက် ၅

အမည်- အင်ခွမ်ဇော်မိုင်
နေရာ- ဒေါင်ပန်မှ ပြောင်းရွှေ့လာသူ
အသက်- ၄၂ နှစ်

မပြောင်းရွှေ့မီအခြေအနေ

တစ်နှစ်နဲ့ တစ်နှစ်တော့မတူဘူး။ (၂/၃) တင်းထည့်ရင် တင်း (၁၀၀) လောက်ထွက်တယ်။ ခြံမှာက ကြက်မောက်သီး အပင် (၂၀၀)၊ လိမ္မော်သီး အပင် (၃၀၀)၊ ဂရိတ်ဖွတ်သီး အပင် (၆၀) စိုက်ထားတယ်။ တစ်နှစ်ကို (၁၀) သိန်းဝန်းကျင်ရပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ စားဝတ်နေရေး အဆင်ပြေလို့ပါဘဲ။ ကိုယ့်ရွာမှာဆိုရင် အေးအေး ချမ်းချမ်းရှိပါတယ်။ ဘာမှ စိုးရိမ်စရာ သိပ်မလိုပါဘူး။

ပြောင်းရွှေ့ပြီးအခြေအနေ

ဒီရွာကို ပြောင်းရွှေ့လာတာ (၂)နှစ်ရှိပါပြီ။ (၂၀၁၀) ကတည်းက ပြောင်းလာတာ။ ကိုယ့်ဆန္ဒပါလို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အစိုးရအမိန့်နဲ့ကြောင့်မို့ပါ။ ဒီမှာလည်း တောင်ယာလုပ်ပါတယ်။ တောင်ယာမှာဘဲ ရေမနီသစ်ပင်

စံပြုမဖြစ်သည့် စံပြုစခန်းများ

နဲနဲ စိုက်ထားပါတယ်။ အရင်ကလို ခြံတွေ မရှိတော့လို့ အသီးအနှံတွေ စိုက်ရမည့်နေရာလည်း မရှိတော့ပါဘူး။ သီးနှံတွေစိုက်လို့ရတဲ့ မြေတွေလဲမဟုတ်။ အရင်ကမြေတွေလို မြေဩဇာလည်းမကောင်းလို့ ဘာသီးနှံမှလဲ ဖြစ်မြောက်အောင် စိုက်ပျိုးစားလို့လည်းမရပါဘူး။ စပါးပေါ်လို့ တောင်ယာမှာ နေ့စားလိုက်ရင် တစ်နေ့ (၄၀၀၀/၅၀၀၀) လောက်ရတယ်။ အခုအခြေအနေနဲ့က စားဝတ်နေရေးလည်း အဆင်မပြေဘူး။ ပိုက်ဆံရှာတဲ့ သူက တစ်ယောက်၊နှစ်ယောက်ထက် မှီခိုတဲ့သူက ပိုပြီးများနေတယ်လေ။

ဒီရွာကို ပြောင်းလာတော့ ကုမ္ပဏီက အစားထိုး နေအိမ်နဲ့ ဆန်ထုတ်ပေးတယ်။ တစ်ယောက်ကို တစ်လမှာ ဆန် (၇) ပြည်နုန်းပဲပေးပါတယ်။ အဲဒီလောက်နဲ့ မလောက်ဘူး။ ဝလည်း မဝဘူး။ ဆန်ထုတ်ပေးတာ (၂) ကြိမ်ရှိပြီ။ Asia World က တစ်ကြိမ်၊ CPI က တစ်ကြိမ် (၆) လစာ ပြန်ပေးတယ်။ တကယ်လို့ ထောက်ပံ့တာတွေ ရပ်ပစ်လိုက်မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့အတွက် ဘာမျှလင့်ချက်မှ မရှိတော့ဘူး။ အဖျားအနာကတော့ ငှက်ဖျား ရောဂါကို ခံစားရပါတယ်။ ဒီမှာက မူလတန်းအထိဘဲဆိုတော့ ကျန်တဲ့ကလေးတွေက ဟိုဘက်ကမ်းမှာ စက်လှေနဲ့ ကျောင်းသွားတက်ရတယ်။ ကလေးတစ်ယောက် တစ်လကို စက်လှေခ (၄၀၀၀/) ပေးရတယ်။ ကလေးတွေက ကျောင်းစာတွေလည်း သိပ်မလိုက်နိုင်ဘူး။ ပြီးတော့ ဒီကလေးတွေကို ကျောင်းပညာရေး ပြီးဆုံးအောင် မထားနိုင်တော့ဘူး။ ကျွန်တော်တို့က မြို့ထဲမှာ သွားထားဖို့လဲ ပိုက်ဆံမရှိဘူးလေ။

ဒီရွာမှာနေရတဲ့ ခံစားချက်ကတော့ ဒီနေရာက မြဲပါလားလို့ စိုးရိမ်နေမိတယ်။ တကယ်လို့ ကိုယ် တတ်နိုင်ရင် တခြားနေရာကိုဘဲ ပြောင်းနေချင်တယ်။ တစ်နေ့ ရွှေ့ရှာရင် တစ်ရွေးရတယ်။ ပိုက်ဆံဆိုရင် (၅၀၀၀)လောက်ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီအလုပ်တွေက မသေချာပါဘူး။ တောင်ယာတွေမှာ ပေါင်းနှုတ်၊ များသော အားဖြင့်တော့ အိမ်အလုပ်နဲ့ တောင်ယာမှာ နေရတာပါ။ သောက်သုံးဖို့အတွက် ရေကတော့ မြစ်ဆိပ်ကနေ ရေပုံးတွေနဲ့ ရေခပ်ပြီးမှ သုံးရပါတယ်။ တခါတလေ ရေမရှိလို့ ကလေးချီး၊ သေးကအစ အိမ်သာတက်ဖို့ ရေတောင် မရှိဘူး။ ထင်းရှာဖို့လည်း အရမ်းခက်ခဲလာတယ်။ တောတွေလည်း အခုမရှိတော့လို့ဆေးရှာဖို့လည်း မလွယ်တော့ဘူး။ အရင်က စားဆီ (၁၀၀၀) ဖိုးဝယ်၊ အိမ်က ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေနဲ့ ဆိုရင် တစ်ပတ်လောက် စားသောက်ဖို့ လုံလောက်တယ်လေ။ အခုဒီမှာက ဝင်ငွေက မရှိ၊ အစစအရာရာအားလုံး ဝယ်ခြမ်းနေရတော့ မီးဖိုချောင်စရိတ်က ပိုကုန်နေတယ်။ ဒီလိုအခြေအနေမျိုးမှာ လုံခြုံတယ်လို့တော့ မစဉ်းစားနိုင်သေးပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လည်းဆိုတော့ အခက်အခဲ ပြဿနာတွေက များလွန်းနေလို့ပါ။ □

မေးမြန်းချက် ၆

အမည်- ဒေါ်ဘောက်နန်
နေရာ- ဟူးကောင်းဒေသ၊ စံပြုစခန်း
အသက်- ၄၅ နှစ်

မပြောင်းရွှေ့မီအခြေအနေ

ကျမတို့ရွာက လယ်ယာဥယျာဉ်ခြံတွေမှာ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင် စားသောက်ကြပါတယ်။ လယ်ယာကနေ တစ်နှစ်အတွင်းမှာ တစ်ဧကကို တင်း (၈၀၊ ၉၀) ရတယ်၊ အားလုံးပေါင်း ဧက (၅) ဧကမှာဆို တင်း (၃၀၀၊ ၄၀၀) ရပါတယ်။ တခြားသီးနှံတွေ၊ ငှက်ပျော၊ မုန်ညှင်း၊ ပဲသီး၊ ဂျင်း၊ ပိန်းဥ၊ ချဉ်ပေါင်၊ နာနတ်သီး၊ ကြံ၊ ငရုတ်သီး၊ ပန်းဥ၊ ခရမ်းသီး၊ ပြောင်းဖူး၊ သရက်သီးတွေလည်း စိုက်တယ်။ ကျမတို့ လုပ်ကိုင် စားသောက်နေတဲ့ လယ်ယာ၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေတွေ လယ်တဲ၊ ယာတဲ၊ အဆောက်အဦးတွေကို ယုဇနကုမ္ပဏီကစက်ယန္တရားတွေနဲ့ ဖျက်ဆီးခဲ့တော့ လယ်ယာ၊ ဥယျာဉ်လည်း မလုပ်နိုင်၊ လုပ်စားမဲ့နေရာလည်းမရှိတော့ အခုဆို လက်လုပ် လက်စား ရှာဖွေစားသောက်နေကြရတယ်။ ကျမတို့ နာမ့်ဆန်ပါရွာမှာ နေတုန်းကဆို လယ်၊ ယာ၊ ခြံတွေလုပ်ပြီး ဟင်းသီးဟင်းရွက်ရောင်းပြီး လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြတာ။ ယခု ကျမတို့ စံပြုရွာကို ရောက်တဲ့အချိန်ကစပြီး တောင်ယာ မှာပဲ ဝမ်းစားအတွက် ရုန်းကန်းလုပ် ကိုင်နေရတယ်။

ပြောင်းရွှေ့ပြီးအခြေအနေ

၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလထဲမှာ ယုဇနကုမ္ပဏီကနေ လယ်၊ ယာ၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေမှာရှိတဲ့ လိမ္မော်၊ ငှက်ပျော၊ ဒညင်း၊ နာနတ်သီး၊ သရက်သီး၊ ကြက်မောက်သီး သီးနှံပင်တွေ၊ ဆောင်သီးနှံစိုက်ခင်းတွေ၊ လယ်တဲ၊ ယာတဲ၊ အဆောက်အဦးတွေ အကုန်လုံးကို စက်ယန္တရားတွေနဲ့ဖျက်ဆီးပြီး မြေတွေကို သိမ်းယူလိုက်တယ်။ အထက်ကအမိန့်နဲ့ဆိုပြီး လက်မှတ်တွေကို အတင်းအဓမ္မထိုးခိုင်းပြီး ပြောင်းရွှေ့ခိုင်းတာ။ ပြောင်းရွှေ့ပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်း လုပ်ကိုင်စားသောက်မယ့်နေရာလည်း မရှိတော့တဲ့အခါကျတော့ အခုချိန်မှာ ကြုံရာကျပန်း လုပ်ငန်းတွေပဲ လုပ်ကိုင်ပြီး လက်လုပ်လက်စားအဖြစ် နေနေကြရတယ်။

တခြားနေရာတွေမှာ နေ့စားအလုပ်တွေ လိုက်လုပ်ရတယ်။ တစ်နေ့လုပ်ရင် ၂၅၀၀ ကျပ်ရတယ်။ သူတို့ထမင်း ကျွေးရင်တော့ ၂၀၀၀ ကျပ်ရတယ်။ နေ့စားအလုပ်တောင်မှ သူတို့ခေါ်မှ လုပ်လို့ရတာ။ ဒီစံပြုရွာကို ပြောင်း လာတုန်းက ယုဇနကုမ္ပဏီက အစားထိုးမြေနေရာကို ရှုခူဖွပ်နဲ့ မိုးကောင်းချောင်းဘေးတစ်ဝိုက်မှာ နေရာပြုပြီး စာချုပ်မှာ လက်မှတ်တွေထိုးခိုင်းတယ်။ ဓါတ်ပုံမှတ်တမ်းတွေလည်း ယူပြီး ပိုက်ဆံတစ်သိန်းကို နှစ်နာကြေး အနေနဲ့ပေးတယ်။ ယုဇနကုမ္ပဏီက အဲဒါထက်ပိုပြီး ဘာတစ်ခုမှ ထောက်ပံ့ပေးတာမရှိဘူး။ စံပြုရွာမှာ ဆေးရုံ (ဆေးခန်း) မရှိတော့ ပုဂ္ဂလိကဆေးခန်းတွေမှာ သွားကုရတယ်။ ယုဇနကုမ္ပဏီကနေ ဖွင့်ထားပေးတဲ့ မူလတန်း ကျောင်း (၃) တန်း ထိရှိတယ်။ ဆရာ (၂) ဦး၊ ဆရာမ (၂) ဦးရှိတယ်။ ဆရာနှစ်ဦးကိုတော့ ယုဇနကုမ္ပဏီက ထောက်ပံ့ပေးတယ်။ ကျန်တဲ့နှစ်ဦးကိုတော့ ရွာသူ/ သားတွေကပဲ ထောက်ပံ့ပေးတယ်။ အခုဆိုရင်တော့ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ကျောင်းပဲဖြစ်နေပြီ။ ဆရာ/မတွေကို ထောက်ပံ့ပေးဖို့ ကျောင်းသားမိဘတွေက တစ်လ (၉၀၀၀) နှုန်း ထည့်ကြရပါတယ်။ တချို့က တတ်နိုင်တဲ့သူရှိပေမယ့် တချို့က လုံးဝမတတ်နိုင်ဘူး။ စံပြုရွာရဲ့ ရွာသူကြီးက ဦးအားဆီယော်။ အောက်တိုဘာ၊ ၁၄၊ ၂၀၁၂ မှာ ဦးဖူယောဒွေကို အားလုံးသဘောတူအတည် ပြုပြီး တာဝန်လွှဲလိုက်တယ်။ အရင်က ယုဇနကုမ္ပဏီတာဝန်ခံတွေနဲ့ ဝါရာဇွပ် ရ.ယ.က အဖွဲ့ဝင် မုန်ဆမ်း၊ အားဆီယော်၊ ဇော်နန်တို့က ကျမတို့ တောင်သူလယ်သမားတွေကို အစည်းအဝေး ဆင့်ခေါ်ပြီး သူတို့ ကုမ္ပဏီကခိုင်းတဲ့ အလုပ်ကိုမလုပ်ရင် နောက်ဆိုလည်း ထမင်းငတ်တဲ့ အခါလုပ်လာမှာပဲ။ ယုဇနကုမ္ပဏီရဲ့ ကျေးကျွန်တွေသာဖြစ်ဖို့ပဲ ပြင်ထားကြဆိုပြီး ကြိမ်းမောင်းခြိမ်းခြောက်ပြီး လယ်ယာမြေဧက (၅၀၀၀) ကျော်ကို သိမ်းယူလိုက်တယ်။

စံပြုမဖြစ်သည့် စံပြုစခန်းများ

ပြောင်းရွှေ့လာကတည်းကနေ ဘာမှ တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုမရှိဘူး။ ဒီရွာမှာ နေရတာ စိတ်ညစ်ရတယ်၊ စိတ်ဆင်းရဲပြီး ရုန်းကန်နေရတယ်။ အိမ်အလုပ်တွေလုပ်တဲ့နေရာလည်း အခက်အခဲတွေရှိတယ်။ ရေတွင်းက မလုံလောက်ဘူး၊ သောက်ရေအတွက် ဟိုးအဝေးမှာ သွားခပ်သောက်ရတယ်။ ယုဇနကုမ္ပဏီက တချို့ အိမ်တွေမှာ ရေတွင်းတူးခိုင်းတယ်။ ဝှင်ချပေးမယ်ဆိုပြီး ဒီနေ့ထိ ဝှင်ချပေးတာမရှိဘူး။ တချို့ရေတွင်းတွေက နွေရာသီဆို ရေခန်းပြီဆိုတော့ ရေခပ်သောက်ဖို့ အခက်အခဲ ရှိတယ်။ ရေတွင်းတွေမှာ ဝှင်ချထားတာမရှိတော့ ကျွဲ၊ နွား တိရိစ္ဆာန်တွေဆို ခဏခဏ ပြုတ်ကျသေနေတာပဲ။ ယုဇနကုမ္ပဏီက တောတွေအကုန်ရှင်းပေးလိုက် တာဆိုတော့ ထင်းရှာရင် ဟိုးအဝေးမှာ ထွက်ရှာရတယ်။ စားဖို့တမျိုး၊ နေရဖို့တမျိုး၊ မိသားစုတကွဲတပြားနဲ့ အိမ်တွေလည်း ဆွေးကုန်ပြီ။ အိမ်ပြန်ပြင်ဖို့ ဝင်ငွေလည်းမရှိ၊ ဒုက္ခတွေနဲ့ ကြုံနေရတယ်။ □

မေးမြန်းချက် ၇

အမည်- ဦးလမုန်တန်ဂွန်း
နေရာ- စံပြုစခန်း
အသက်- ၅၃ နှစ်

မပြောင်းရွှေ့မီအခြေအနေ

အရင်က ကျွန်တော်တို့ရွာမှာ လယ်ယာ၊ ဥယျာဉ်ခြံ၊ (ကြက်၊ ဝက်၊ ကျွဲ၊ နွား) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွေနဲ့ လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြတယ်။ လယ် (၃၃) ဧက၊ ခြံ (၁၈) ဧက ရှိတယ်။ တစ်နှစ်မှာဆိုရင် လယ်တစ်ဧကကို စပါးတင်း(၈၀) လောက်ရတယ်ဆိုတော့ စုစုပေါင်း (၃၃) ဧကမှာဆို တင်း (၂၀၀၀) ကျော်လောက် ရပါတယ်။ ခြံထဲမှာ လိမ္မော်၊ ဒညင်း၊ ဝါး၊ ငှက်ပျော၊ အာလူး စတဲ့ ခြံထွက်သီးနှံ (၁၈) ဧကကနေ တစ်နှစ်မှာ စုစုပေါင်း ဝင်ငွေ (၂၀) သိန်းပတ်ဝန်းကျင်လောက် ရပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ လယ်ယာမြေတွေကို ယုဇနကုမ္ပဏီက အတင်းအဓမ္မသိမ်းယူလိုက်တော့ လုပ်စားမယ့် နေရာ မရှိကြတော့တဲ့အတွက် အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်နေကြရတယ်။ အမျိုးသမီးတွေဆိုရင် စံပြုရွာကို မပြောင်းရွှေ့လာ ခင်မှာ လယ်ယာ၊ ဥယျာဉ်ခြံထွက်သီးနှံတွေကို ရောင်းချတယ်။ အိမ်က ကလေးတွေကို ထိန်း၊ ချက်ပြုတ်၊ (ကြက်၊ ဝက်) မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ကိုင်ကြတယ်။ အရင်တုန်းကတော့ စားဝတ်နေရေးဖူလုံပြီး မိသားစု ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေရတယ်။

ပြောင်းရွှေ့ပြီးအခြေအနေ

စံပြုကျေးရွာကို ပြောင်းရွှေ့လာတာ (၃) နှစ်ရှိပြီ။ ယုဇနကုမ္ပဏီက ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှာ လယ်ယာ၊

ဥယျာဉ်ခြံမြေမှာရှိတဲ့ သီးနှံစိုက်ခင်းတွေ၊ လယ်တဲ၊ ယာတဲ အဆောက်အဦများကို စက်ယန္တရားတွေနဲ့ ဖျက်ဆီးပြီး မြေယာတွေကို အတင်းအဓမ္မသိမ်းယူ ပြောင်းရွှေ့ခိုင်းတော့ ဒီစံပြုရွာကို ပြောင်းရွှေ့လာရတာ။ သီးနှံစိုက်ပျိုးစားဖို့ မြေတွေအားလုံး သိမ်းလိုက်တာဆိုတော့ လုပ်စားမယ့်နေရာတွေ မရှိတော့ဘူး။ ယုဇနကုမ္ပဏီက ကျွန်တော်တို့ ရွာသားတွေကို အကြောင်းမကြားပဲနဲ့ "ဘယ်နေရာမှမယူနဲ့၊ ဟူးကောင်းဒေသ အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်၊ တနိုင်း၊ ချောင်းထိ ကျွန်တော်တို့ ပိုင်တယ်"လို့ပြောတယ်။ ရွာသားတွေ ထင်းခွေ၊ နွားကျောင်းတာတွေကိုလည်း လုံးဝ မလုပ်ခိုင်းဘူး။ တွေ့လို့ရှိရင် ရိုက်နက်၊ ခြိမ်းခြောက်တယ်။

စံပြုကျေးရွာမှာ ဆေးခန်းမရှိဘူး။ ဖျားနာရင် တခြားနေရာကိုသွားပြီး ကုရတယ်။ အလုပ်လက်မဲ့နဲ့ စားဝတ် နေရေးခက်ခဲတော့ သားသမီးတွေကိုလည်း ကျောင်းမထားနိုင်၊ မိသားစုလည်း တကွတပြားဖြစ်ရတယ်။ နေ့ စားအလုပ်တွေကို လုပ်ရတယ်။ နေ့စားအလုပ်တွေနဲ့လည်း ဝမ်းစာကို မဖြေရှင်းနိုင်ဘူးဖြစ်နေတယ်။ ပိုပြီး အခက်အခဲတွေ ကြုံနေရတယ်။ ဒီစံပြုရွာကို ပြောင်းလာတုန်းက ကုမ္ပဏီဆီက ဘာအထောက်အကူမှ မရဘူး။ စံပြုရွာကို ပြောင်းရွှေ့လာရတဲ့အတွက် နှစ်နာကြေးအနေနဲ့ အစားထိုး ပိုက်ဆံ တစ်သိန်း၊ သစ်ပွ တစ်တန်း၊ သွတ် (၅၀) ချပ်ပေးတယ်။ ဒါတွေနဲ့ အိမ်ဆောက်ဖို့ မလုံလောက်ဘူး။ အိမ်တလုံးရဖို့ နောက်ထပ်ငွေပါ ထပ်ဆောင်းရတယ်။ စံပြုရွာကို ပြောင်းရွှေ့ပြီးနောက်ပိုင်း ယုဇနကုမ္ပဏီက တစ်ခါမှ ထောက်ပံ့ပေးတာ မရှိ တော့ဘူး။ ဒီစံပြုကိုပြောင်းလာဖို့ သူတို့ပြောတုန်းကတော့ "မင်းတို့ ဒီရွာမှာ နေမယ်ဆိုရင် မြို့ပြဒီဇိုင်းလုပ်ပေးမယ်။ ရေ၊ မီး အပြည့်အစုံ၊ ဆေးခန်း(ဆေးရုံ)၊ လီဒိုလမ်းတစ်လျှောက် ရွာတိုင်း အထက်တန်းကျောင်း ဆောက်ပေးမယ်။ မန္တလေးဈေးလို အဆင့်မီဈေး၊ ရဲစခန်း၊ လမ်းတွေလည်း ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းပေးမယ်။ အကုန်လုပ်ပေးမယ်" ဆိုပြီးပြောတာ။ ဒါပေမဲ့ အခုထိ ဘာတစ်ခုမှ မလုပ်ပေးသေးဘူး။

ကျွန်တော်တို့ ရွာတုန်းက သက်ကယ်မိုးအိမ်တိုင် ခိုင်ခိုင်လုပ်ပြီး စိတ်ချမ်းချမ်းသာသာ နေရပါတယ်။ အခု သူတို့ပေးတဲ့ အိမ်တိုင်၊ သစ်ပွတွေ အကုန်ဆွေးကုန်ပြီ။ သူတို့က စံပြုရွာအဆင်ပြေသွားပြီ၊ တိုးတက် သွားပြီလို့ ပြောကြမှာပဲ။ ဒါပေမယ့် သူတို့ပြောသလို လုပ်ပေးရင်တော့ ဘာဒုက္ခမှ ရောက်မှာမဟုတ်ဘူး။ အလုပ်အဆင့်မီ တိုးတက်အောင်၊ ဝင်ငွေများများရတဲ့ အလုပ်တွေပေးမယ်၊ ကျွန်တော်တို့ကို ဒီလိုလာလုပ်တာက ဟူးကောင်းလီဒိုလမ်းမ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းအောင်၊ ဘဝပြောင်းလဲအောင် လာလုပ်တယ် ဆိုပြီးပြောကြတယ်။ အခုတော့ ပိုပြီး ချွတ်ခြံကျတဲ့ဘဝကိုပဲ ရောက်နေရတယ်။

စံပြုရွာမှာကျောင်းက(၃)တန်းအထိပဲရှိတော့ကလေးတွေက(၃)မိုင်ဝေးတဲ့ရူဒ္ဓဗွမ်ကျောင်းကိုပင်ပင်ပန်းပန်းနဲ့ လမ်းလျှောက်ပြီး ကျောင်းသွားတက်ကြရတယ်။ ဆရာ/မတွေလည်း လုံလုံလောက်လောက်မရှိတော့ ပညာ ရေးမှာ နှောင့်နှေးကြုံကြာမှုတွေရှိနေတယ်။ အခုက ယုဇနလူတွေပဲ တိုးတက်ပြောင်းလဲနေပြီး၊ ကျွန်တော်တို့က ပိုပိုပြီး ဆင်းရဲသွားတာကိုပဲ တွေ့နေရတယ်။ တခြားနေရာတွေဆီကို ပြောင်းရွှေ့ပြီး အလုပ်မလုပ်တတ်တော့ ရှိတဲ့ နေ့စားအလုပ် (ရာဘာခြံ၊ အိမ်သာကျဉ်းတူး) လက်လုပ်လက်စားနဲ့ပဲ ဝမ်းစားအတွက် ရုန်းကန်ဖြေရှင်းနေ ရပါတယ်။ ဒီအလုပ်က မိသားစုအတွက် ရေရှည်အထောက်အကူ ပြုနိုင်တာမျိုးမရှိဘူး။

ရေတွင်းတွေဆိုလည်း နွေရာသီမှာ ရေခမ်းသွားလို့ ရေခပ်ရတဲ့အခက်အခဲ၊ ထင်းရှားဖို့ တောပြောင်း သွားတာတွေရှိတဲ့အတွက် အသက်ရှင်ရပ်တည်ဖို့တောင် အခက်အခဲဖြစ်နေတယ်။ ယုဇနကုမ္ပဏီ အလုပ် သမားတွေက မိန်းကလေးတွေကို အဓမ္မပြုကျင့်တာတွေရှိတယ်။ အိမ်တွေမှာဆိုလည်း ယောက်ျား (အမျိုးသား) တွေမရှိရင် လုံခြုံရေးအတွက် စိုးရိမ်နေရတယ်။ □

ယုဇန အလုပ်သမားများ၏ အခြေအနေ

မေးမြန်းချက် ၇

အမည်- ဦးတင်အောင်ရွှေ
အသက်- ၃၅ နှစ်

၂၀၀၈ ခုနှစ်မှာ ယုဇနကုမ္ပဏီစက်ရုံကို စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့တယ်။ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ရေကြည်မြို့၊ ငါးသိုင်းချောင်းမြို့နယ်ခွဲကပါ။ ဒီကိုရောက်ဖို့ ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ မြစ်ကြီးနား၊ အခု ကျွန်တော်တို့ အလုပ်လုပ်နေတဲ့ နေရာထိ (၃) ရက်ခရီးကြာတယ်။ ကျွန်တော်တို့အုပ်စု အယောက် (၅၀) ကျော်လောက် လာခဲ့ကြတာ။ ဒီကိုလာဖို့ စိုက်ပျိုးရေးတာဝန်ခံ ဦးဌေးမြင့်ကနေတစ်ဆင့် ရခိုင်သိန်းရွှေကို ငွေပေးပြီး ခေါ်ခိုင်းတာ။ ရခိုင်သိန်းရွှေက ကျွန်တော်တို့ကိုခေါ်လာတာ။ ရခိုင်သိန်းရွှေက ကချင်ပြည်မှာ ယုဇနကုမ္ပဏီ စက်ရုံဆောက်ပြီး အလုပ်ကောင်း တယ်၊ မင်းတို့လိုက်ခဲ့ပါ။ အခြေအနေပြောင်းလဲသွားနိုင်တာပေါ့။ တော်တော်ကောင်းတယ်၊ ဈေးတွေလည်း စိတ်ထည့်ပြီး ပြောတယ်။ ကျွန်တော်တို့က သူ့ကိုပြန်မေးတော့ ကျွန်တော်တို့ လိုက်ခဲ့လို့ ဟိုမှာ အဆင်မပြေခဲ့ရင် ဘယ်လိုလုပ်ရမှာလဲ။ ပြန်ဖို့အတွက် ဘယ်လိုစီစဉ်ပေးမှာလဲလို့ မေးတော့ မင်းတို့ ဟိုမှာ နှစ်လနေပြီးတဲ့အခါကျရင် ကြည့်ကြည့်။ ကိုယ့်အတွက် အဆင်မပြေဘူးဆိုရင် နှစ်လပြည့်လို့ရှိရင် ပြန်ဖို့ စရိတ် ကောပေးမယ်ဆိုပြီးပြောတော့ ကျွန်တော်တို့ လိုက်လာခဲ့တာ။

ကျွန်တော်တို့စတင်တုန်းက တောခုတ်ရပါတယ်။ နောက်တော့ တောခုတ်ကနေ ပုံစံမကျလို့ ပီလောစိုက်/ခုတ် အလုပ်ကို လုပ်ရပါသည်။ ပီလောတစ်စီး (၅၀) ကျပ်၊ ထောင်ပေးရင် (၅) ကျပ်၊ ကားပေါ်တင်ပေးရင် (၁၀) ကျပ် စုစုပေါင်းတစ်စီးကို (၆၅) ကျပ်ရပါတယ်။ အားလုံးက တန်းတူညီတူပါပဲ။ တစ်နေ့ကို ပီလောစီးခ (၃၀၀၀) ကျပ် ရတယ်။ တစ်ခါတစ်လေ (၂၈၀၀၊ ၂၅၀၀) ကျပ် ရပါတယ်။ ယုဇန ကုမ္ပဏီစက်ရုံမှာ စတင်ခါစတုန်းက အလုပ်သမား (၄၀၀၊ ၅၀၀) လောက်ရှိတယ်။ အခုတော့ အလုပ်သမား သောင်းနဲ့ချီရှိနေပြီ။ ပီလောစီးတဲ့ လုပ်အားခငွေနဲ့ သူတို့ပေးတဲ့စားစရိတ်ရတဲ့ငွေနဲ့က မမျှတပါဘူး၊ မကာမိပါဘူး။ ကျွန်တော်တစ်ယောက် တည်းမဟုတ်ဘူး၊ အလုပ်သမား အားလုံးဖြစ်ကြုံနေရတာ။

စခေါ်လာတုန်းက တစ်ပတ်တစ်ခါ ရှင်းပေးမယ်၊ (၇) ရက်တစ်ပတ်၊ နောက်ကျတော့ (၁၀) ရက်တစ်ပတ်ဖြစ်လာ တယ်။ နှစ်လလုပ်ခဲ့ရင် ပြန်ဖို့လမ်းစရိတ်ပါ ပေးမယ်ဆိုတော့ လုပ်ခဲ့တယ်။ နောက်တစ်လ အပြတ်ရှင်းပေး မယ်ဆိုပြီး၊ တစ်လစာပဲရှင်းပေးပြီး ကျန်တဲ့လတွေမှာလည်း ရှင်းမပေးဘူး။ စားစရိတ်ထုတ်ပေးတာက အစတုန်းက အပြည့်အဝထုတ်ပေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့စားဖို့အတွက် လူတစ်ယောက်ကို အိုင်အိုဒင်းဆား တစ်ထုပ်၊ ဆန်ဆိုလို့ရှိရင် (၆) ပြည် အပြည့်အဝထုတ်ပေးတယ်။ အခု မပေးတော့ဘူး၊ သူတို့အထက် လူကြီးတွေက ပေးရင်ပေးမှာ။ သူတို့အောက်က အမြီးဖြတ်၊ ခေါင်းဖြတ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ဆီရောက်တော့ အပြည့်အဝမရှိတော့ဘူး။ လစာဆိုတော့ ၁ လ၊ ၂ လ၊ ၃ လ၊ ၄ လလုပ်မှ တစ်လစာပဲ ထုတ်ပေးတာရှိတာ။ ဒီကြားမှာ သူတို့ထုတ်ပေးတာက အလုပ်လုပ်နိုင်တဲ့လူရဲ့ စားစရိတ်ငွေ ဒီလောက်ပဲ ထုတ်ပေးတယ်။

ငွေကလည်း ချေးငွေအဖြစ်နဲ့ တစ်ယောက်ကို (၄၅၀၀) ကျပ် ထုတ်ပေးတယ်။ တစ်ယောက်ကို (၁၅)

ရက် တစ်ပတ်ထုတ်ပေးတယ်။ (၁၅) ရက်တစ်ပတ်လုံးမှာ ဆီ (၁၀) သား/ (၅) ကျပ်သား ဒါဘဲရပါတယ်။ မရတဲ့လူတွေလည်းရှိတယ်။ သက်ကြီးရွယ်အိုနဲ့ ကလေးတွေကို စားစရိတ်ထုတ်မပေးဘူး။ လုပ်နိုင် ကိုင်နိုင်တဲ့ လူလောက်ပဲ နာမည်စားရင်းပါတဲ့လူတွေကိုပဲ စားစရိတ်ထုတ်ပေးတာ။ ထုတ်ပေးတာကလည်း အတိုင်းအတာနဲ့ (၁၅) ရက် တစ်ပတ်ကို ချုပ်ပြီးတော့ ထုတ်ပေးတယ်။

သူတို့ဆောက်ပေးတဲ့ အဆောက်အအုံ အိမ်ခြေတွေက နည်းပြီး အလုပ်သမားတွေက အင်မတန် များတယ်။ အများဆုံးက ရခိုင်တွေ။ နေရာမရှိတော့ အပြင်မှာ တဲမိုးလေးတွေနဲ့နေကြရတယ်။ အခန်းကျဉ်းလေးနဲ့ မိသားစု

ကချင်ပြည်နယ် ဟူးကောင်းချိုင့်၎င်းဒေသရှိ ယုဇနကုမ္ပဏီစက်ရုံ

စုပြီးနေရတယ်။ နေရာအတည်တကျလည်း မရှိ၊ စိုက်ပျိုးရေးက ဟိုပြောင်းဒီပြောင်းဆိုတော့ နေရာတကာ ပြောင်းပြီးနေရတယ်။ ယုဇနကုမ္ပဏီ ဆေးရုံရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆေးထိထိရောက်ရောက် ကုပေးတာမရှိဘူး။ ဖျားတာတစ်မျိုး ဆေးကုပေးတာက တစ်မျိုး ဖြစ်နေတယ်။

နေရာအတည် အကျမရှိဘူးဆိုတော့ ကလေးတွေ ခဏလေးပဲကျောင်းထားနိုင်တယ်။ ခဏခဏ နေရာ ပြန်ပြောင်းနေရတော့ ကလေးတွေရဲ့ပညာရေးအတွက်က နှောက်နှေးမှုအရမ်းဖြစ်တယ်။ မရှိဆင်းရဲသား လူတန်စားကသူတွေ လာပြီးအလုပ်လုပ်ကြတယ် ဆိုတော့ ပြောင်းခိုင်းတဲ့နေရာကို ပြောင်းပြောင်းရွှေ့နေရ တော့ ကလေးတွေကို ကျောင်းအပ်ဖို့ တခဏယာယီဘဲအပ်နိုင်တယ်။ တစ်လနှစ်လထားနိုင်ခွင့်ရှိတဲ့ ကျောင်း သားဆိုပေမယ့်လည်း စားစရိတ်ကို သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကလေးသူငယ်ကအစ လုပ်နိုင်တဲ့သူတွေ၊ စားရင်းပါတဲ့ သူတွေကိုဘဲ (၁၅) ရက်တစ်ပတ်စာ ဆန်(၆) ပြည်ပဲ ထုတ်ပေးလို့ ကလေးတွေအတွက် စားစရိတ်ရဖို့ အလုပ်လုပ်နိုင်တဲ့ကလေးတွေကို စားရင်းသွင်းပြီး ကွင်းပြင်ကို ထွက်ခိုင်းပြီး အလုပ်လုပ်ရတော့ ကလေးတွေ

စံပြုမဖြစ်သည့် စံပြုစခန်းများ

ကျောင်းတက်နိုင်ဖို့ အခက်အခဲက ဖြစ်နေတယ်။

ကလေးတွေမကြာခဏဖျားနာတာတွေလည်း အမြဲဖြစ်နေတယ်။ ချောင်းဆိုး၊ ရင်ကြပ်၊ တုတ်ကွေး၊ ငှက်ဖျား ရောဂါတွေ ခဏခဏအဖြစ်များနေတယ်။

ယူဇနကုမ္ပဏီက လုပ်အားခလစာထုတ်ပေးတော့ အိမ်ပြန်ဖို့ လမ်းစရိတ်က မရှိ၊ မှတ်ပုံတင်တွေလည်း သိမ်းထားတာဆိုတော့ အိမ်ပြန်ဖို့က အခက်တွေ့နေတယ်။ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်တာ၊ ခေါင်းပုံဖြတ်တာတို့ ဆိုတာက သူတို့အတွင်းထဲက လုပ်ရပ် ကျွန်တော်တို့က ဂယနဏ မပြောနိုင်ဘူး၊ ပြောနိုင်ပေမဲ့ ကိုယ်ပဲနာမည် ဆိုတော့မပြောရဲဘူး။

စစ်တုန်းက တစ်လစာကနေ မရှင်းနိုင်။ သုံးလတစ်ကြိမ်တောင်းတောင်မှ ပိုက်ဆံပုံမှန်ရှင်းမပေး၊ ရှင်းပေးပြန် တော့လည်း (၃၀၀၀/ ၅၀၀၀) ပဲထုတ်ပေးတယ်။ သူတို့ထုတ်ပေးတဲ့စရိတ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ရတဲ့ငွေနဲ့ သူတို့ဆီကို လုပ်အားခပိုတောင်းတာမဟုတ်ဘူး၊ ကျွန်တော်တို့လုပ်အားခပဲ တောင်းတာပါ။ ဒါကို သူတို့က သုံးလလုပ်မှ တစ်လစာထုတ် ပေးပြီးမှ၊ ဒါတောင်မှ ဟိုလူဆီသွားထုတ်၊ ဒီလူဆီသွားထုတ်ဆိုပြီး၊ ကိုယ်စားလှယ်လက်မှတ်ကို အဆင့်ဆင့်ထိုးရတာဆိုတော့ နည်းတယ်များတယ်။ အထက်လူကြီးတွေက မသိဘူး၊ သူတို့ပဲသိတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော်တို့က ပိုသိတာပေါ့၊ ကျွန်တော်တို့လုပ်နေတဲ့ လုပ်အားခ ဘယ်လောက်ရမလဲဆိုတာ ပိုသိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မပြောရဲဘူး၊ ပြောရင်ဒီထက်ပိုနာမယ်၊ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် တို့လုပ်နိုင်ခွင့်မရှိဘူး၊ ပြောရဲတဲ့လူကြီးတွေကို တက်ပြောပေးမယ့် မင်းတို့တွေက ဘာဖြစ်ချင်လို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့က ဘာအင်အားမှမရှိဘူးဆိုတော့ ကြောက်နေရတယ်။ ဘာမှလုပ်ပိုင်ခွင့်၊ ပြောပိုင်ခွင့်လည်းမရှိဘူး၊ ကိုယ့်ထမင်း ကိုယ်မှန်မှန်လည်း စားပြီး နေချင်ကြတယ်ဆိုတော့ မသိသလို အသာလေးနေနေကြရတယ်။

အလုပ်သမားတွေအနေနဲ့ တောင်းချင်တာက သူတို့အနေနဲ့ လုပ်အားခကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပေးဖို့ တောင်းချင်ပါတယ်။ တစ်ခါကတော့ အလုပ်သမားခရှင်းမပေးဘူးဆိုပြီး ဒေါ်တီတီနိုင်စာရေးမဆီကို သွားတဲ့အခါ ဟိုမှာဘယ်လို၊ သည်မှာဘယ်လို၊ ဟိုစာရေးမ မရောက်သေးဘူး၊ သူရောက်မှ ထုတ်ပေးမယ်၊ စာရင်းပိတ်သွားပြီ၊ မင်းတို့ ခေါင်းဆောင်ဆီကလက်မှတ်ရရင်၊ ရပြန်ရင်လည်း မအားလို့၊ ရက်ကျော်သွားလို့ ဟာမျိုးတွေနဲ့ အလုပ်သမားတွေအတွက် ရက်ကြန့်ကြာမှုတွေ အများကြီးရှိတယ်။

ဦးဌေးမြင့်ကိုပြောပြချင်တာက အခုဖြစ်နေတဲ့ အတိုင်းအတာလေးတွေကို ပြောပြချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လုပ်အား၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်အားလစာလေးကို တစ်လတစ်ပတ် ရှင်းပေးစေချင်တယ်။ သူတို့စားစရိတ်၊ ရိက္ခာကို တစ်ဦးစားပဲ နာမည်စားရင်းပါတဲ့သူကိုပဲ ထုတ်ပေးနိုင်မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့လုပ်ခလစာလေးကို တော့ တစ်လတစ်ပတ်တော့ ထုတ်ပေးစေချင်ပါတယ်လို့ ပြောချင်ပါတယ်။ ဒါမှပဲ သက်ကြီးရွယ်အိုနဲ့ အပြင်မှာ အကြွေးတင်တာတွေ ပြန်ဆပ်နိုင်မယ်။ ပြီးတော့ လည်ပတ်မှုရှိမယ်။ ကလေးတွေကို ကျောင်းထားနိုင်မယ် အဲဒါကြောင့် ဒီလစာကို ပုံမှန်ထုတ်ပေးစေချင်ပါတယ်။ ဈေးနှုန်းတွေကိုလည်း အသင့်အတင့် ပြင်ပေးစေ ချင်ပါတယ်လို့ ပြောချင်ပါတယ်။ □

အစိုးရနှင့် ကုမ္ပဏီမှ ဆောက်ပေးသော စံပြုကျေးရွာရှိ အိမ်ယာများ အရည်အသွေး

ဟူးကောင်းဒေသရှိ စံပြုအိမ်ယာများ

“ယုဇကုမ္ပဏီကလာပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့အိမ်တွေကို စက်ကြီးတွေနဲ့ ဖျက်ဆီးပစ်တယ်။ စံပြုရွာကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ကို အတင်းပြောင်းရွှေ့ခိုင်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့မှာ အိမ်လည်းမရှိဘူး။ အဲဒီအချိန်တုန်းက လေကြီးမိုးကြီးကျတော့ ကျွန်တော်တို့ တော်တော်လေး အခက်အခဲကြုံရတယ်။ အဲဒါကြောင့် နေစရာရအောင် အိမ်အမြန်ဆောက်လိုက်ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရွာဟောင်းမှာနေတုန်းက အရမ်းကောင်းတဲ့အိမ်တွေ မပိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအိမ်က လုံခြုံတယ်။ ခိုင်ခံ့မှုရှိတယ်။ အမိုးဆိုရင်လည်း ၄ နှစ်လောက်မှ တခါပဲ ပြောင်းရတယ်။ ဒီကအိမ်က အခုတောင် ပျက်စီးနေပြီ”

ဟူးကောင်းဒေသရှိ စံပြုအိမ်ယာများ

“ဒီမှာက ကျောင်းတော့ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လည်း ကျွန်တော်တို့မှာ ပိုက်ဆံမရှိဘူး။ ကျောင်းက အခမဲ့ မဟုတ်တော့ ကျွန်တော်တို့ကလေးတွေကို ကျောင်းထားဖို့ မတတ်နိုင်ဘူး။” (အောင်မြင်သာစန်းမှ ဒေသခံ)
“ယုဇနကုန်မ္မဂီက ဆောက်ထားပေးတဲ့ (တတိယတန်းထိသာရှိသည့်) မူလတန်းတစ်ကျောင်းပဲ ဒီစံပြု

ဟူးကောင်းဒေသရှိ မူလတန်းကျောင်း

ရွာမှာရှိတယ်။ အစပိုင်းမှာတော့ ကုမ္မဂီက ဆရာ၊ ဆရာမတွေရဲ့ လစာကိုထောက်ပံ့ပေးပါတယ်။ အခုတော့ မထောက်ပံ့တော့ဘူး။ ကျွန်တော်တို့မှာ မယ်မယ်ရရအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလည်းမရှိတော့ ကလေးတွေကို လည်း ကျောင်းမထားနိုင်ဘူး။”

စံပြုစခန်းများရှိ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ

“ဒီမှာက ဆေးရုံတခုတော့ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆေးရုံတခါသွားပြရင် ငွေ ၅၀၀၀ ကျပ် ပေးရတယ်။ ဆေးရုံမှာ သူနာပြုဆရာမ ၅ ဦးနဲ့ ဆရာဝန် ၁ ဦး ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆရာဝန်က မြစ်ကြီးနားမှာ နေတော့ ရက်အတော်များများဆို ဆေးရုံမှာ ဆရာဝန်မရှိဘူး” (အောင်မြင်သာ)

“ဒီမှာကတော့ သူနာပြုဆရာမ တစ်ယောက်တော့ရှိတယ်။ ဘာဆေးမှ မရှိဘူး။” (မလိယာန်)

“စခန်းမှာ ဆေးရုံတခုတော့ရှိတယ်။ အာဏာပိုင်တွေပြောခဲ့တာတော့ ဆေးဖိုးဝါးခပေးစရာမလိုပဲ ကုသ နိုင်တယ်လို့ ပြောတယ်။ တကယ်တမ်းကျတော့ ဘာမှမမှန်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဆေးရုံကို တစ်ခါသွားရင် အနည်းဆုံး ၅၀၀၀ ကျပ်တော့ ပေးရတယ်” (အောင်မြင်သာ)

“စံပြုစခန်းမှာတော့ ဘာဆေးခန်း၊ ဆေးရုံမှမရှိဘူး။ ဖျားနာလာပြီဆိုရင် တနိုင်းမြို့ကဆေးရုံကိုပဲသွား ကြရတယ်။ စံပြုစခန်းမှာ သောက်ရေသုံးရေကမကောင်းတော့ ကျွန်တော်တို့ ခဏခဏ ဖျားကြတယ်။ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊ ငှက်ဖျား၊ တုတ်ကွေး၊ အဲဒီရောဂါတွေက အဖြစ်အများဆုံးပဲ။” (ယုဇန စံပြုစခန်း)

စံပြုစခန်းများနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အခြေအနေ

ဟူးကောင်းဒေသ ရှိ လမ်းတနေရာ

“လမ်းတွေက မိုးရာသီဆိုရင် အရမ်းဆိုးတယ်။ ရွံ့တွေအရမ်းထူလို့ လမ်းတောင်မလျှောက်နိုင်ဘူး။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် လမ်းတွေက သွားလို့တောင်မရတော့တဲ့ အခြေအနေမှာရှိပေမယ့် ကုမ္ပဏီက နေပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့အတွက် ဘာမှမလုပ်ပေးဘူး။”

မလိယာန်ရှိ (CPI) ဆောက်လုပ်ပေးထားသော လမ်းမြင်ကွင်းတနေရာ။

စံပြုစခန်းများရှိ သောက်သုံးရေအခြေအနေ

“ကုမ္ပဏီကရွာမှာ ရေတွင်းတွေအများကြီးတော့တူးပေးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရေတွင်းအများစုက ဘောင်တွေဘာတွေနဲ့ ကောင်းကောင်းပြီးတဲ့အထိ တူးပေးထားတာမရှိဘူး။ ဒေသခံတွေအတွက် အရမ်း အန္တရာယ်များတယ်”

“လူဦးရေ တစ်ထောင်အတွက် ကောင်းကောင်းခပ်သောက်လို့ရတဲ့ ရေတွင်းက ၃၂ တွင်းလောက်ပဲ ရှိတယ်။ ရွာသားတွေရဲ့ ကျွဲ၊ နွားတွေက ခဏခဏ ရေတွင်းထဲသို့ ပြုတ်ကျသေတယ်”

မလိယာန်ရွှေ့ပြောင်းစခန်းရှိ CPI ကဆောက်လုပ်ပေးထားသော ရေလှောင်ကန်

“ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာနေရတာ မပျော်ဘူး။ မိုးရာသီဆိုရင် ရေတွင်းတွေလည်း ရွံ့တွေနဲ့ပဲပြည့်နေတော့ သောက်ရေအတွက် အရမ်းအခက်အခဲကြုံရတယ်။ အစိုးရနဲ့ကုမ္ပဏီက ကျွန်တော်တို့ကို ဘာမှ ထောက်ပံ့ပေးတာ မရှိတော့ဘူး။” (စံပြု ဒေသခံ)

မလိယာန်ရွှေ့ပြောင်းစခန်းမှ ရေသွယ်ပိုက်များသည် ရောင်းရေလှုံ့၍ လွင့်စင်နေသည့်ပုံ။
၁၉ရက် ၂၉ လပိုင်း၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

စံပြုမဖြစ်သည့် စံပြုစခန်းများ

"အခုချိန်ထိ CPI နဲ့ တာဝန်ရှိသူတွေက ဘာမှ ပြန်လည်လုပ်ဆောင်ပေးတာမျိုး မရှိဘူး။ ရွာသားတွေက သောက်ရေ၊ သုံးရေအတွက် ပြဿနာတွေရင်ဆိုင်နေရတယ်။ တချို့က မြစ်ကြီးနားမှာ လာရောင်းတဲ့ သောက်ရေသန့် တစ်ဗူး ၅၀၀ ကျပ်ကို ၉၀၀ ကျပ်နဲ့ ဝယ်သောက်နေရတယ်။ တချို့က တောင်ကျရေကိုပဲ ကျိုချက်သောက်သုံးနေရတယ်။ ခက်တာက ကျိုချက်ဖို့ ထင်းကလည်းမရှိဘူး။ ထင်းရှာဖို့လည်း အရမ်းခက်ခဲ တယ်" (ဒေသခံများ)

ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းခြင်း

"ယုဇနကုမ္ပဏီ ပီလောပိန်တွေကို စက်နဲ့ကြိတ်ပြီး ထွက်လာတဲ့ အညစ်အကြေးတွေကို အနောက်မှာ ရေနတ်မြောင်းလုပ်ပြီး စွန့်ပစ်ကြတယ်။ အဲဒီရေနတ်မြောင်းတွေက အညစ်အကြေးတွေနဲ့ ပြည့်လာပြီဆိုရင် နာမ့်ဆန်ချောင်းထဲကို သွယ်ထုတ်လိုက်တယ်။ အဲဒီလိုလုပ်ပြီးဆိုရင် ချောင်းရေက မဲတက်လာပြီး ငါးတွေလည်းသေကုန်သည်။ ရွာသူ၊ ရွာသားတွေက အဲဒီချောင်းကရေချိုးပြီးရင် အနီဖုတွေပေါက်လာပြီး အရမ်းယားလာတယ်။ ချောင်းရေကလည်း အနံ့ဆိုးတွေထွက်လာတယ်။ ရေရှည်မှာ ကျန်းမာရေးအတွက် ဘယ်လို ဆိုးကျိုးတွေဖြစ်လာမယ်ဆိုတာကို ဘယ်သူမှမသိကြဘူး။" (စံပြု ဒေသခံ)

"ယုဇနကုမ္ပဏီအလုပ်သမားတွေက ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ၊ ၁၂ ရက်ကနေ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၇ ရက်အထိ ကြံစိုက်ကြတယ်။ အပင်တွေပေါက်တဲ့အခါ ကုမ္ပဏီက ဓာတုဆေးတွေဖြန်းတယ်။ အဲဒီတော့ ရွာက အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်တွေ၊ ဥပမာ ကျွဲတွေက အဲဒီကြံပင်တွေကို စားတော့ အဆိပ်သင့်ကြတယ်။ ကျွဲတွေသေတာ အခုဆို ၇၁ ကောင်လောက်ရှိပြီ။ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ရွာသူ/ရွာသားတွေက နေပြည်တော်တရားရုံးတော်ကို စာတင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ တရားရုံးက ဒီအမှုက လုံလောက်တဲ့ သက်သေအခိုင်အလုံမရှိဘူးဆိုပြီး အခုထိ ဘာမှလုပ်ဆောင်ပေးတာ မရှိသေးဘူး။" (စံပြုဒေသခံ)

စံပြုစခန်းများ၏ နောက်ဆုံးအခြေအနေ

အောင်မြင်သာစံပြုစခန်း

မတ်လ ၁၈၊ ၂၀၁၃ ခု၊ နံနက် ၅:၃၀ နာရီတွင် မြစ်ဆုံရေကာတာ စီမံကိန်းကြောင့် သတ်မှတ်ထားသော ရွှေ့ပြောင်းစခန်း (အောင်မြင်သာစံပြုကျေးရွာ) တွင် ရိုးရိုးလေပြင်းတခု တိုက်ခတ်သောကြောင့် လူနေအိမ်များ ပျက်စီးသွားသည်။ နေအိမ်ပိုင်ရှင်များမှာ ဦးကင်ဂျီယော်ရှ၊ ဦးအင်ဂျို ဆင်ဝါး၊ ဦးဝဇျော့နော်နှင့် ဦးကင်ဂျီနော်တို့၏ အိမ်များဖြစ်သည်။ အဆိုပါအောင်မြင်သာစံပြုရွာရှိ နေအိမ်များကို CPI နှင့် Asia World Company မှ နဂိုနေအိမ်ထက် ခိုင်ခန့်အောင် တည်ဆောက်ပေးထားသည်ဟု ပြောဆိုခဲ့သော်လည်း ယခုအောင်မြင်သာကျေးရွာကို တည်ဆောက်ခဲ့သော (၂) နှစ်တာ ကာလအတောအတွင်းမှာပင် လေတိုက်ခတ်ခြင်းကြောင့် အိမ်ခေါင်မိုး လွင့်ယိုခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၊ အိမ်အဆောင်များယိုင်နဲ့ခြင်း၊ မိုးရွာသောအခါ အိမ်ခေါင်မိုးမလုံသောကြောင့် မိုးယိုခြင်း၊ ရေကြီးသောကြောင့် လူနေအိမ်များ၏ မြေအောက် ကြမ်းပြင်များတွင် ရေဖုံးလွှမ်းခြင်းများကြောင့် အိမ်ခြေများစွာ ပျက်စီးနေပြီဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအတွက် လုပ်ကိုင်စားသောက်ရန် နေရာအခင်းများမရှိခြင်း၊ ဝမ်းရောဂါ၊ ငှက်ဖျား၊ တုပ်ကွေး၊ လေဖြတ်ခြင်း၊ စိတ်ရောဂါ စသည့် ရောဂါဝေဒနာများ ခံစားနေရခြင်းကြောင့် စံပြုစခန်းရှိ ပြည်သူများ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေများမှာ ပို၍ ဆိုးဝါးလာနေသည်။ ဆက်လက်၍ ဤထက်ပိုသော လေပြင်းတိုက်ခတ်ပါက အောင်မြင်သာကျေးရွာတွင် နေထိုင်သော ရွာသားများအတွက် ပို၍ ဒုက္ခရောက်နိုင်သည်။ ၎င်းတို့၏ မူရင်းဒေသဖြစ်သည့် မြစ်ဆုံသို့ ပြန်နေရန် ဆန္ဒရှိကြသော်လည်း တရားဝင် ပြန်နေခွင့်မရှိသေးသောကြောင့် ဒေသခံများမှာ အခက် အခဲကြုံနေကြရသည်။

အထက်ပါအချက်များကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သမ္မတဦးသိန်းစိန်၏ ရေကာတာတည်ဆောက်မှု ရပ်ဆိုင်းခြင်းကို သံသယရှိဖွယ်ဖြစ်နေသည်ဟု ဒေသခံတဦးမှ ပြောသည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း မြစ်ဆုံဒေသတွင် Asia world နှင့် CPI မှသိမ်းယူထားသော ဒေသခံများ၏ တောင်ယာ၊ လယ်ယာအခင်းများကို ဆီးဆန်းစတားကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ ဆွမ်ပရာဘွမ်မြို့နယ် မဲဆန္ဒနေမြေလွှတ်တော်အမတ် ဦးခမိုင်တန်မှ ထပ်မံသိမ်းဆည်းလိုက်သောကြောင့် တောင်ယာမြေများ ပြောင်ရှင်းနေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ မိမိနေရာဟောင်းသို့ ပြန်လည် လုပ်ကိုင်စားသောက်နိုင်ရန် ရှေ့တိုးလျှင်လည်းတန်ပိုး၊ နောက်ဆုတ်လျှင်လည်း ဆိုးဆိုသလို အခက်အခဲများစွာနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်ဟု ဒေသခံများမှ ဆိုသည်။

ယုဇနစံပြုစခန်း

ယုဇနကုမ္ပဏီမှ အကွက်ချပေးသော ဟူးကောင်းစံပြုစခန်း၌ နွေရာသီရောက်ရှိလာသဖြင့် ရေရှားပါးမှု များနှင့်ကြုံနေရသည်။ အချို့ရေတွင်းများတွင် ဝှင်ချထားပေးခြင်းမရှိပေ။ တရွာလုံးတွင်လည်း ရေတွင်း လုံလောက်မှုမရှိသည့်အပြင် နွေရာသီကာလအတွင်းတွင်လည်း ရေခန်းခြောက်လေ့ရှိသည်။ နောင်တွင် ယခုထက်ပို၍ ရေခန်းခြောက်နိုင်သည့် အခြေအနေဖြစ်နေသောကြောင့် လာမည့်နွေရာသီကာလအတွက် ရေ ရေရှားပါးမှုနှင့် ကြုံနေရသည်။

ယုဇနကုမ္ပဏီမှ သိမ်းဆည်းထားသော လယ်ယာမြေများနှင့် ပတ်သက်၍ နှစ်နာကြေးပြန်လည်ရရှိရေးအတွက် လယ်ယာမြေ တောင်သူကော်မတီများမှလည်း နေပြည်တော်သို့စတင် တရားစွဲထားခြင်းများရှိသည်။ ယုဇန ကုမ္ပဏီကြီးမှလည်း ဟူးကောင်းနယ်မြေတွင် တဖန် ပီလောများ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးရန် စက်များဖြင့် ထွန်ယက် ပြင်ဆင်လျက်ရှိပါသည်။

ဒေသခံ ပြည်သူများ၏ တောင်းဆိုချက်များ

- ◇ ရွှေ့ပြောင်းခံရသော ဒေသခံများ မိမိနေရာသို့ပြန်လည်၍ လွတ်လပ်စွာ နေထိုင်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရရှိရန်၊
- ◇ ကန့်သတ်နယ်မြေများကို ဖျက်သိမ်းပေးရန်၊
- ◇ သိမ်းဆည်းခံရသော လယ်ယာမြေ ခြံများပြန်လည်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရရှိရန်၊
- ◇ ပြောင်းရွှေ့ခံရသော နှစ်ကာလအတွင်းမှ နှစ်နာဆုံးရှုံးမှုများကို ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်သော ကာလထိ ထိုက်တန်သောနှစ်နာကြေးများရရှိရန်၊
- ◇ ရွှေ့ပြောင်းခံရစဉ် သိမ်းဆည်းထားသော အိမ်ထောင်စု၊ မှတ်ပုံတင် (မူရင်း) များ ချက်ချင်း ပြန်ပေးရန်၊
- ◇ ဟူးကောင်းဒေသနှင့် မြစ်ဆုံဒေသအတွင်း တရားမဝင် အကြီးစား ရွှေတူးဖော်ရေး၊ သစ်ခိုးထုတ်လုပ် ဝန်းများကို ချက်ချင်း ရပ်ဆိုင်းပေးရန်၊
- ◇ မြစ်ဆုံရေကာတာ စီမံကိန်း (၇) ခုလုံးကို (လုံးဝ) ရပ်ဆိုင်းပေးရန်၊
- ◇ ဟူးကောင်းချိုင့်ဝှမ်းအတွင်း ဒေသခံတောင်သူတို့၏ လယ်ယာမြေကို ယုဇနကုမ္ပဏီမှ ကျူးကျော် သိမ်းဆည်းခြင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဖျက်ဆီးခြင်းများအား အမြန်ဆုံးရပ်တန့်ပေးရန်၊
- ◇ ဟူးကောင်းဒေသအတွင်း ယုဇန ကုမ္ပဏီမှ ခိုင်းစေရန် လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ ခေါ်ဆောင်လာသော ရခိုင်၊ ကရင် အလုပ်သမားများ၏ အခြေအနေကို " ILO" မှ ထိရောက်စွာ စုံစမ်း အရေးယူရန်၊

ဤအစီရင်ခံစာ ပြီးမြောက်ရေးအတွက် ကျွန်တော်၊ ကျွန်မတို့ကို အဖက်ဖက် ဝိုင်းဝန်းကူညီပေးသော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တသီးပုဂ္ဂလ အားလုံးကို အထူး ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

Mungchyng Rawt Jat (MRJ)

“နေချင်လို့တော့မဟုတ်ပါဘူး။ အစိုးရအမိန့်ကြောင့်မို့ပါ။ ဒီမှာ မြေးတွေက
ကျောင်းသွားရင် အိမ်စောင့်ရတဲ့အလုပ်ပေါ့။ ခြံတွေလည်း မလုပ်နိုင်။
စိုက်စားပျိုးစားမယ်ဆိုတော့လည်း
နေရာကလည်း စိုက်ပျိုးလို့ မရတဲ့ မြေ၊ မြေဩဇာလည်း မကောင်း။
ကုမ္ပဏီက လူတစ်ယောက်ကိုဆို တပတ် ဆန် (၃) ပြည်နှုန်း ထောက်ပံ့ပေးပါတယ်။
မလောက်မငှန့်စားသုံးရပါတယ်။
လူငယ်တွေက အလုပ်တော့ မရှိကြဘူး။ ပြီးတော့ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲတဲ့နှုန်း
များလာပြီး သေဆုံးကြတယ်။ ဆေးရုံရှိတယ်။ တခါမှ မသွားကြဘူး။
ပိုက်ဆံခက်ခဲကြလို့လေ။ ဒီမှာက အရင် တန်ဖရဲရွာတုန်းကလို
ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း မရှိတော့ဘူး။”
(အောင်မြင်သာစံပြရွာသားတဦး)

